

Jászberényi csillagvizsgáló-találkozó

2014. október 11-én a Csillagvizsgálók Találkozója alkalmából gyűltünk össze Jászberényben a Városi Könyvtárban, ahol 2008 óta működik az ország egyetlen könyvtári csillagdája.

Az előző ilyen találkozó csaknem tíz évvel ezelőtt, 2005-ben került megrendezésre Budapesten, a Polaris Csillagvizsgálóban, így már aktuális volt egy újabb összejövetele a magyarországi bemutató csillagdáknak, ahol megoszthatták egymással történeteiket, tapasztalataikat, szakmai tevékenységüket és fenntartásuk, fejlesztésük lehetőségeit. A találkozón összesen hét előadást hallhattunk amelyekben kilenc csillagvizsgáló működését ismerhettük meg.

A rendezvényt a házigazda, Nagy Nikolett könyvtárvezető nyitotta meg néhány kedves gondolattal, majd egyperces néma csenddel adóztunk az október 8-án elhunyt Ponori Thewrewk Aurél emlékének. Az előadások sorát Mizser Attila kezdte „Bemutató csillagvizsgálók Magyarországon (1947–2014)” címmel. Ennek során végig követhettük, hogy hogyan alakultak ki a bemutató csillagvizsgálók hazánkban, kezdve a Kulin György kezei alatt létesült első bemutató csillagvizsgálóval, az Urániával. Megtudhattuk továbbá azt is, hogy 1947-től összesen kb. 60 bemutató csillagvizsgáló létesült hazánkban.

Ezt követően Kalup Csilla mutatta be a jászberényi csillagdát és a hozzá tartozó csillagász szakkör életét és eddigi elért eredményeit.

Szolnokról Ujlaki Csaba és Szabó Szabolcs Zsolt érkeztek, hogy bemutassák a szolnoki toronyházban zajló Kopernikusz-kör tevékenységét. Elmesélték hogyan is alakult meg a helyi amatőr csillagász kör, és hogy milyen aktív és sikeres bemutató tevékenység folyik náluk – mindezeket sok élménnyel és képpel illusztrálták.

Ezután a könyvtár jóvoltából egy hosszabb szünet keretében elfogyasztottuk az ebédet.

Napmegfigyelés a jászberényi könyvtár csillagvizsgálójában (Mizser Attila felvétele)

Ebéd után Fodor Antal beszámolója következett a Süllyápi Amatőr csillagász Közhasznú Egyesületről. A csillagda ötletének születésétől kezdve az építés hosszú és kalandos történetén át az eddig elért céljaik és általuk végzett bemutató tevékenységük összefoglalásáig követhettük végig Süllyáp és környéke amatőr csillagász mozgalmát.

A különböző csillagdák életének ismertetésén kívül egy igazán érdekes előadást is volt lehetőségünk meghallgatni Dr. Harmatta Jánostól „A távcsöves bemutatók szubjektív vonatkozásai” címmel. Ebben a különleges előadásban ízelítőt kaphattunk a sikeres csillagászati bemutatók titkaiból, illetve a bemutatót, mint rövid távú, de erős érzelmi kapcsolatot valamint magukat a bemutatót végző amatőr csillagászok belső kérdéseit taglalta lebilincselően.

Debrecenből Gyarmathy István mutatta be a kisgyőri Gaia csillagvizsgálót a Természet Házában és a Fecskeház Erdei Iskolát a Hortobágyon. Szóba került a Hortobágyi csillagos-égbolt park is.

Zajác György szintén Debrecenből érkezett a Magnitúdó Amatőr csillagász Kör kép-

A találkozó résztvevői (Szabó Szabolcs Zsolt felvétele)

viselőjeként, aki a két új debreceni csillagvizsgálóról adott elő.

A Kecskeméti Tanárképző Főiskola csillagvizsgálóját és műszereit, továbbá a Kecskeméti

A súlysápi csillagvizsgáló főműszere, a 35 cm-es Schmidt-Cassegrain-távcső

Planetáriumot Szűcs László mutatta be. Az utolsó előadó Óvári László volt Miskolcra, aki a Dr. Szabó Gyula Bemutató Csillagvizsgáló működését és ismeretterjesztő tevékenységét vázolta fel a hallgatóságának.

Az előadások után lehetőség volt a jászberényi csillagda 150/1200-as refraktorával a Napot megtekinteni, illetve egy kötetlen kerekasztal-beszélgetés formájában tárgyalni tovább azokat a témákat, problémákat, lehetőségeket, amelyek szinte kivétel nélkül érintik az ország valamennyi csillagvizsgálóját. A résztvevők megtekinthették a folyosón berendezett rögtönzött kis kiállítást is a hazai bemutató csillagvizsgálókról.

Folytatásként aztán Jászberényből Sülysápra, a SACSE csillagvizsgálójába mentünk tovább, ahol már nagy vendégszeretettel, palacsintahalmokkal, és egy egész fazék gulyáslevessel vártak ránk. Azoknak, akik velünk tartottak ide, közvetlen közelről bemutatathattuk a nap folyamán már emlegetett csillagdát, a kupolát, és persze nem utolsó sorban a benne rejtőző 35 centiméter átmérőjű Meade LX-200 típusú Schmidt-Cassegraint is. A nap hátra lévő része itt, ebben a barátságos környezetben és társaságban telt el, egészen addig, amíg végül a csillagok is ránk köszöntek az égbolton.

Kalup Csilla